

Bruselj, 31.10.2013
COM(2013) 714 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Sistem Evropskih šol v letu 2012

KAZALO

1.	Uvod.....	4
2.	Razmere v šolah	4
2.1.	Alicante	4
2.2.	Bergen	4
2.3.	Bruselj	5
2.4.	Culham	5
2.5.	Frankfurt.....	6
2.6.	Karlsruhe	6
2.7.	Luxembourg	6
2.8.	Mol	6
2.9.	München.....	7
2.10.	Varese.....	7
3.	Proračunske spremembe in izzivi.....	7
4.	Politične spremembe in izzivi	8
4.1.	Akreditirane šole	8
4.2.	Prenatrpanost/infrastruktura	9
4.3.	Delitev stroškov med državami članicami	10
4.4.	Šolnina za učence kategorije III	10
4.5.	Sodni postopki.....	11
4.6.	Notranja revizija	11
5.	Pedagoške in organizacijske spremembe in izzivi	11
5.1.	Reforma evropske mature	11
5.2.	Ukrepi za učence s posebnimi potrebami.....	12
5.3.	Organizacija pouka na sekundarni stopnji	12
6.	Prihodnji izzivi	12

1. UVOD

Za sistem Evropskih šol je bilo leto 2012 dokaj stabilno, saj so kljub nenehnemu nadzorovanju proračuna potekala prizadevanja za ohranitev visoke kakovosti poučevanja. Dejansko se je izkazalo, da sta za nemoteno delovanje sistema v letu 2012 zadostovala učinkovita poraba sredstev in dodeljeni proračun. Nekaj posledic odločitev, sprejetih v letu 2011, je bilo že vidnih, leta 2012 pa so bili sprejeti nadaljnji ukrepi, ki naj bi ugodno vplivali na sistem Evropskih šol v prihodnjih letih.

Vendar sta stalno naraščajoče število dijakov ter pomanjkanje soglasja med državami članicami glede vprašanja delitve stroškov še vedno velik izziv. Nekatere države članice niso izpolnile svojih obveznosti glede napotitve učiteljev in zagotavljanja infrastrukture, zato se je finančni prispevek EU v proračun sistema Evropskih šol leta 2012 spet povečal, razmere pa se bodo verjetno še poslabšale, če za to težavo ne bo mogoče najti trajne rešitve. Komisija zato države članice poziva, naj pospešijo razpravo o delitvi stroškov.

Med večje dogodke v Bruslju in Luxembourggu spada odprtje šole Bruselj IV v predelu Laeken in šole Luxembourg II v predelu Bertrange/Mamer. Toda v bruseljskih šolah število dijakov stalno narašča, zato je v več bruseljskih šolah še vedno resna prostorska stiska. Komisija je skupaj z Generalnim sekretariatom Evropskih šol skozi vse leto 2012 pritiskala na belgijske organe, da bi pridobila formalni predlog glede lokacije prihodnje pete šole v Bruslju.

2. RAZMERE V ŠOLAH

2.1. Alicante

Število učencev se je rahlo povečalo, v začetku šolskega leta 2012/2013 je tako doseglo 1 052 učencev¹. Prvič od ustanovitve te šole pred desetimi leti je učencev kategorije I² več kot polovica (54,8 %) števila učencev. To so v glavnem otroci uslužbencev Urada za usklajevanje na notranjem trgu (UUNT). Kar se tiče štirih jezikovnih oddelkov šole (DE, EN, ES in FR), je tako kot prejšnja leta največ učencev v oddelku za španski jezik (37,2 %).

2.2. Bergen

Število učencev se je zmanjšalo na 556; v šolskem letu 2010/2011 je bilo učencev 595, v šolskem letu 2011/2012 pa 578. Večina učencev (80,4 %) spada v kategorijo III (447). Nekoliko se je povečalo število učencev kategorije I (108), ki zdaj predstavljajo 19,4 % celotnega števila učencev. Šola je v letu 2013 praznovala svojo petdeseto obletnico, pri čemer je bil vrhunec praznovanj marčevski obisk njenega veličanstva kraljice Beatrix.

¹ Statistični podatki o številu učencev v Evropskih šolah so navedeni v poročilu generalnega sekretarja Evropskih šol z naslovom „Facts and Figures on the beginning of the 2012-2013 school year in the European Schools“ (Dejstva in podatki o začetku šolskega leta 2012/2013 v Evropskih šolah) (http://www.eursc.eu/fichiers/contenu_fichiers2/1842/2012-10-D-15-en-2.pdf).

² Pravila za sprejem v Evropske šole so navedena v poglavju XII Zbirke sklepov Sveta guvernerjev Evropskih šol (http://www.eursc.eu/fichiers/contenu_fichiers2/1794/2013-07-D-17-en-1.pdf).

2.3. Bruselj

Število učencev v Evropskih šolah v Bruslju se stalno povečuje, tako je bilo ob začetku šolskega leta 2012/2013 vpisanih 10 606 učencev v primerjavi s 10 285 učenci v prejšnjem letu (3,1-odstotni porast). Nekatere šole so bile še vedno občutno prenatrpane, vendar se je zaradi odprtja novih prostorov šole Bruselj IV v predelu Laeken septembra 2012 nekoliko zmanjšalo število učencev na šoli Bruselj I ter ustalilo število učencev na šolah Bruselj II in III.

Število učencev se je najbolj zmanjšalo na šoli Bruselj I v predelu Uccle, in sicer s 3 131 učencev v šolskem letu 2011/2012 na 3 040 učencev v šolskem letu 2012/2013. Zaradi načrtov „Régie des Bâtiments“³ za prenovo t. i. stavbe Fabiola je bilo odločeno, da se od septembra 2012 do konca šolskega leta 2014/2015, ko naj bi se dela zaključila, vsi oddelki „male šole in prvi razredi osnovne šole“ začasno prestavijo na lokacijo v predelu Berkendael.

Med vsemi Evropskimi šolami ima največje število učencev šola Bruselj II v predelu Woluwe, ki jo je ob začetku šolskega leta 2012/2013 obiskovalo 3 144 učencev. Varnost notranjega šolskega igrišča se je izboljšala zaradi odprtja novega parkirišča za avtobuse, saj več kot 50 šolskim avtobusom ni več treba pripeljati na šolsko dvorišče.

Zaradi vpisne politike, ki se uporablja v Evropskih šolah v Bruslju⁴, se število učencev v šoli Bruselj III v predelu Ixelles v primerjavi s prejšnjim šolskim letom ni spremenilo; septembra 2012 je bilo v to šolo vpisanih 2 892 učencev. Vendar je šola še vedno prenatrpana, zaradi česar vsak dan nastajajo praktične težave, zlasti v skupnih prostorih (knjižnica, telovadnica, igrišče itd.).

Nove prostore šole Bruselj IV v predelu Laeken je v šolskem letu 2012/2013 začelo obiskovati 1 530 učencev. Novo lokacijo so 24. oktobra 2012 uradno odprli predsednik Barroso, podpredsednik Šefčovič, državni sekretar Verherstraeten in minister Smets, prisotni sta bili tudi njuni veličanstvi kralj Albert II in kraljica Paola. Skupaj z novo ustanovljenim bolgarskim jezikovnim oddelkom je na šoli šest jezikovnih oddelkov. Septembra 2013 pa se odpre še romunski oddelek, kot so decembra 2012 potrdili romunski predstavniki na sestanku Sveta guvernerjev Evropskih šol.

Šola v predelu Laeken bo polno zasedena prej, kot je bilo predvideno. Zaradi stalnega povečevanja števila učencev, vpisanih na bruseljske šole, in prostorske stiske v nekaterih šolah je očitna potreba po peti šoli, ki naj bi se v Bruslju odprla leta 2015, kot je Svet guvernerjev Evropskih šol zahteval že leta 2010.

2.4. Culham

Na podlagi odločitve Sveta guvernerjev iz leta 2007, da se do leta 2017 postopoma zapre Evropska šola tipa I⁵, otroci niso bili sprejeti v „malo šolo in prvi razred osnovne šole“, število učencev se je tako zmanjšalo za 8,5 %, in sicer s 745 v letu 2011 na 682 ob začetku šolskega leta 2012/2013.

³ „Régie des Bâtiments“ je belgijska zvezna agencija, odgovorna za uradne zgradbe.

⁴ Vpisna politika v Evropskih šolah v Bruslju za šolsko leto 2012/2013, dokument 2011-10-D-33-en-D (<http://www.eursc.eu/index.php?id=248&l=2>).

⁵ Zaradi selitve skupnega evropskega podjetja Torus (JET) v kraj Cadarache (Francija).

Na lokaciji v Culhamu je bila septembra 2012 odprta nova nacionalna šola („free school“), ki jo upravljajo nacionalni organi, v njej pa sta dve leti „male šole ter prva dva razreda osnovne šole. Nova nacionalna šola in Evropska šola v Culhamu si bosta do leta 2017 delili infrastrukturo, po dokončnem zaprtju slednje pa bo lokacijo prevzela nacionalna šola.

2.5. Frankfurt

Šola v Frankfurtu je leta 2012 praznovala deseto obletnico, število učencev pa se je še povečalo. V šoli je bilo povečanje števila učencev 4,8-odstotno, in sicer s 1 136 učencev od začetka šolskega leta 2011/2012 na 1 191 učencev septembra 2012. Večina učencev (823) v šoli pa spada v kategorijo I, kar pomeni, da gre v glavnem za otroke uslužbencev Evropske centralne banke. Kopičile so se težave s prostorsko stisko, ki jih je imela šola že več let, zaradi pričakovanega povečanja števila uslužbencev Evropske centralne banke v zvezi z nadzorom nad bankami pa se bodo te težave najverjetneje še stopnjevale. Svet guvernerjev Evropskih šol bo o tej zadevi razpravljal v letu 2013 na zahtevo Komisije in generalnega sekretariata Evropskih šol (OSGES).

2.6. Karlsruhe

Na šoli v Karlsruheju se je število učencev še naprej zmanjševalo, tako jih je bilo ob začetku šolskega leta 2012/2013 skupaj 911, od tega le 173 učencev kategorije I (19 %). Še vedno so najštevilčnejši učenci kategorije III, a njihovo število se je z leti zmanjševalo, in sicer s 524 v letu 2009 na 484 v letu 2012 (53 %). Med vsemi šolami ima šola v Karlsruheju največ podpisanih pogodb z družbami in najvišji delež učencev kategorije II (28 % v šolskem letu 2012/2013). Evropska šola v Karlsruheju je bila odprta leta 1963; v šolskem letu 2012/2013 so tako potekale slovesnosti ob petdeseti obletnici šole.

2.7. Luxembourg

Z odprtjem novih prostorov šole Luxembourg II v predelu Bertrange/Mamer septembra 2012 se je za Evropski šoli v Luxembourggu začelo novo poglavje.

V šolo Luxembourg I je novo šolsko leto vpisanih 2 715 učencev. Ko so oktobra 2012 odprli šolo Luxembourg II v predelu Betrange/Mamer, se je v šoli Luxembourg I rešila težava s prenatrpanostjo, ki je nastala, ker sta šolske prostore souporabljali obe šoli. Šola Luxembourg I je najstarejša Evropska šola in je v letu 2013 praznovala šestdeseto obletnico.

Novo lokacijo šole Luxembourg II so v prisotnosti podpredsednika Šefčoviča ter ministra Wiselerja in ministrice Delvaux-Stehres uradno slovesno odprli 1. oktobra 2012. V šolo je bilo vpisanih 1 965 učencev v osmih jezikovnih oddelkih (angleščina, češčina, danščina, grščina, francoščina, italijanščina, madžarščina in nemščina). Luksemburški organi so pomagali pri vzpostavitvi prometnih storitev za učence šole v predelu Bertrange/Mamer in med obema lokacijama šol zagotovili brezplačni izmenični prevoz.

2.8. Mol

Evropska šola v Molu je ob začetku šolskega leta 2012/2013 odprla vrata 744 učencem (23 manj kot v prejšnjem letu), od tega je bilo 593 učencev kategorije III in 140 učencev kategorije I. Nemški jezikovni oddelek se je spet zmanjšal, in sicer z 72 učencev v letu 2011 na 64 učencev v letu 2012. V

nizozemskem in angleškem oddelku je 263 oziroma 262 učencev, na francoskem pa 155.

2.9. München

Zaradi povečanja števila uslužbencev Evropskega patentnega urada se je število vpisov na šoli v Münchnu prejšnje leto spet enakomerno povečalo. Med skupno 2 063 učenci jih je bilo 78 % kategorije I, šola pa mora do leta 2017, ko naj bi bila zaključena gradnja prizidka, uporabljati politiko omejevanja vpisa.

2.10. Varese

V Vareseju se število učencev ni spreminjalo, ob začetku šolskega leta 2012/2013 jih je bilo tako vpisanih 1 384. Več kot polovica učencev spada v kategorijo I, število učencev kategorije II pa se zaradi gospodarske krize še najprej zmanjšuje.

Šoli kljub obljubam italijanskih organov in opozorilom, ki jih je poslala Komisija, še ni bil izplačan pavšalni znesek v višini 400 000 EUR, namenjen izboljšanju infrastrukture.

3. PRORAČUNSKE SPREMEMBE IN IZZIVI

Celotni proračun, ki je bil za leto 2012 sprejet za sistem Evropskih šol, je ostal sorazmerno stabilen in se je rahlo povišal. Pri izvrševanju proračuna za leto 2012 je zaradi strukturnih ukrepov, sprejetih leta 2011, nastal celo presežek. Med te ukrepe je bila vključena prilagoditev plačne lestvice za napoteno osebje in lokalno zaposlene učitelje glede na plačno lestvico uradnikov EU v skladu z reformo kadrovskih predpisov iz leta 2004 ter učinkovitejša organizacija pouka. V letu 2012 so bile prav tako niso zamrznjene plače napotnega osebja ter upravnega in pomožnega osebja, zaposlenega po letu 2007. O teh plačah se odloča po metodi, ki je vzporedna z metodo za plače uslužbencev EU, ki se niso povišale od julija 2011, ker Svet ministrov ni hotel sprejeti odločitve o njihovi prilagoditvi. Nadaljnji ukrepi, sprejeti leta 2012, kot je na primer povišanje šolnin za učence kategorije III, bi morali imeti proračunske posledice v prihodnjih letih.

Pri skupnem številu učencev, vpisanih v Evropske šole, je bilo v primerjavi z letom 2011 povišanje 2,1-odstotno (3,1-odstotno v Bruslju), in sicer se je število povečalo s 23 367 učencev na 23 869⁶. Učenci kategorije I, ki jih je 18 017, predstavljajo le nekaj več kot 75 % skupnega števila učencev v Evropskih šolah. V nadaljnjem zmanjšanju števila učencev kategorije II pa se znova odraža gospodarska kriza, saj je bilo teh učencev le nekaj manj kot 5 %. Število učencev kategorije III je prav tako znova upadlo, in sicer na 4 695, tako jih je v povprečju le nekaj manj kot 20 %. To zmanjšanje je tudi posledica trenutnih gospodarskih razmer in zelo stroge politike omejevanja vpisa, ki se uporablja v prenatrpanih bruseljskih šolah.

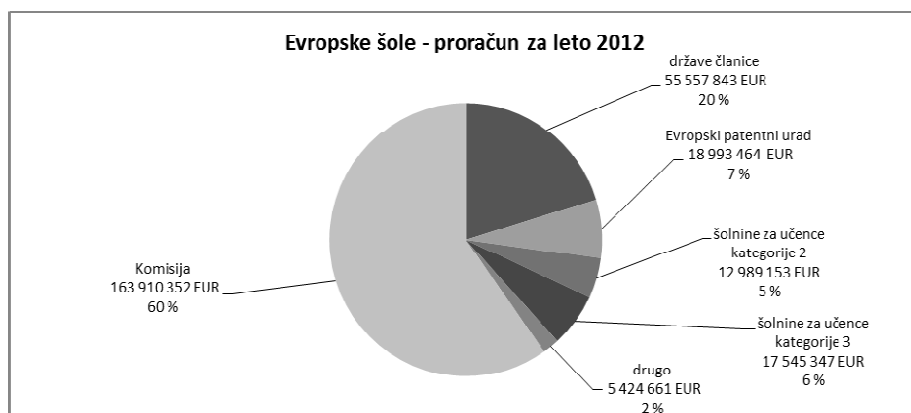
Povprečni letni stroški na učenca za vse Evropske šole so v letu 2012 znašali 11 506 EUR⁷. Prihodki so bili za 4,04 milijone EUR nižji od predvidenih proračunskih sredstev, ker nekatere države članice niso izpolnile svojih kvot za napotitev, zaradi česar se je delež finančnega prispevka EU v proračun sistema Evropskih šol povišal na 60 %. V letu 2012 ni bilo zapolnjenih 105 delovnih mest za

⁶ Glej opombo 1.

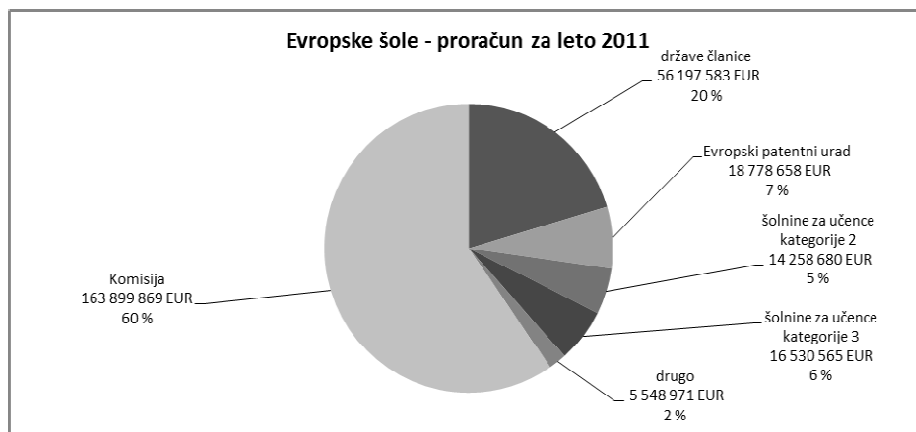
⁷ Finančni podatki so navedeni v Letnem poročilu finančnega nadzornika Evropskih šol, dokument 2013-02-D-6-en-1.

napotene učitelje, če ne bo mogoče najti oprijemljive rešitve za vprašanje delitve stroškov, pa se bo v prihodnjih letih število verjetno še povečalo.

Proračunski prispevki (brez prenesenega presežka in uporabe rezervnega sklada):
za leto 2012 (skupaj: 274 420 820 EUR)

za leto 2011 (skupaj: 275 214 326 EUR)

Plače učiteljev v sistemu Evropskih šol so odvisne od istih mehanizmov kot plače uslužbencev institucij EU. Svet se je decembra 2012, ker ni bila sprejeta odločitev o povišanju plač, odločil zmanjšati prvotno načrtovani prispevek EU v proračun sistema Evropskih šol za leto 2013, tako da je zadržal približno 2,3 milijone EUR, kar ustreza potencialnemu povišanju plač učiteljev v letu 2012. Celotni proračun za sistem Evropskih šol za leto 2013 je bil določen v višini 288 324 192 EUR, finančni prispevek EU pa v višini 171 554 083 EUR (tj. 59,5 %).

4. POLITIČNE SPREMEMBE IN IZZIVI

4.1. Akreditirane šole

Po reformi sistema Evropskih šol lahko države članice od leta 2009 zahtevajo akreditacijo nacionalnih šol, kar tem šolam omogoča, da nudijo evropski učni načrt in evropsko maturo. Šole tipa II se upravljajo in financirajo bodisi v okviru nacionalnih izobraževalnih sistemov posameznih držav članic EU bodisi v okviru zasebnih šol. Ustanovljene so bile blizu nekaterih evropskih agencij. Običajno pritegnejo tudi številne učence iz drugih okolij, katerih starši želijo, da bi otroci prejeli evropsko vrsto izobraževanja. Šole tipa III so lahko javne ali zasebne,

akreditira jih je Svet guvernerjev, svojim učencem pa ponujajo evropski model izobraževanja, a jih ne obiskujejo otroci uslužbencev EU in ni treba, da bi bila v njihovi bližini evropska agencija.

Septembra 2012 sta vrata odprli dve novi akreditirani šoli, in sicer šola tipa II, tj. mednarodna šola v Haagu (*The International School of the Hague*, Nizozemska), in šola tipa III v Bad Vilblu (Nemčija). Potem ko bodo generalni sekretar Evropskih šol in nizozemski organi podpisali sporazum o pedagoških vprašanjih, se bo šola v Haagu lahko obrnila na Komisijo za finančni prispevek EU.

Svet guvernerjev je decembra 2012 odobril dokumentacijo o skladnosti še za dve šoli, za kateri poteka postopek akreditacije, in sicer za Evropsko šolo v Talinu (Estonija) in Evropsko šolo v Københavnu (Danska), ki naj bi se odprli septembra 2013.

V preteklih letih je bilo akreditiranih šest nacionalnih šol na naslednjih lokacijah: Parma (Italija), Dunshaughlin (Irska), Heraklion (Grčija), Helsinki (Finska), Strasbourg (Francija) in Manosque (Francija). Vse šole, razen šole v Manosquu, so z EU podpisale sporazum o prispevku in od Komisije prejemajo finančni prispevek. Med šolskim letom 2009/2010 in januarjem 2013 so skupaj prejele 11 345 706 EUR.

4.2. Prenatrpanost/infrastruktura

V letu 2012 se je še naprej povečevalo skupno število vpisanih učencev kategorije I, več šol ima tako resne težave s prostorsko stisko. Razmere so posebej kritične v Evropskih šolah Bruselj II in III ter v Frankfurtu.

V Bruslju je bilo ob začetku šolskega leta 2012/2013 vpisanih skupaj 10 606 učencev, kar je 321 več kot leto poprej. Pritisk je posebej občuten v šolah v predelu Woluwe in Ixelles, v katerih zaradi težav s prostorsko stisko vsak dan nastajajo težave v skupnih prostorih. Poleg tega je že mogoče videti, da bo celo nedavno odprta šola v predelu Laeken kmalu polno zasedena (44,5-odstotno povečanje števila učencev v letu 2012). Zato se v Evropskih šolah v Bruslju uporablja zelo stroga politika omejevanja vpisa. Potrjeno je, da bi bila peta šola potrebna leta 2015, in Evropska komisija še naprej vztraja, da bi morali belgijski organi predlagati lokacijo za novo šolo v Bruslju. Težave z infrastrukturo se bodo ustrezno zmanjšale le z zagotovitvijo pete šole ter primernim strukturnim pregledom razporeditve jezikovnih oddelkov med Evropskimi šolami v Bruslju, učinkovitejše in bolj gospodarno pa bodo dodeljena tudi sredstva. Svet guvernerjev je decembra 2012 pooblastil generalnega sekretarja, naj do naslednjega sestanka predstavi konkretni predlog sestave jezikovnih oddelkov na peti šoli.

Komisija je med letom 2012 večkrat naslovila vprašanje pete šole na belgijske organe. Podpredsednik Komisije je tudi pisal ministrskemu predsedniku Di Rupu, o vprašanju pa so razpravljali v okviru projektne skupine EU–Belgija. Belgijska vlada se je decembra 2012 odločila, da bo oblikovala omejeno delovno skupino (sestavljeno iz predstavnikov belgijskih organov, generalnega sekretariata Evropskih šol in Komisije), da se bodo ocenile dejanske potrebe po peti šoli v Bruslju in da bo mogoče sprejeti končno odločitev o njeni možni lokaciji. Skupina je v prvi polovici leta 2013 pripravila končno poročilo, ki je bilo predloženo ministrskemu predsedniku. V dokumentu je potrjena potreba po peti šoli, omenjene pa so tudi njene možne lokacije.

Tudi na Evropski šoli v Frankfurtu se srečujejo s čedalje resnejšo prostorsko stisko, saj se je močno povečalo število učencev kategorije I. Pričakovati je, da se bo zaradi

odločitve o nadzoru nad bankami že od začetka leta 2013 dalje spet povečalo število uslužbencev Evropske centralne banke, že prenatrpana šola pa bo morala sprejeti precejšnje število novih učencev. Država gostiteljica mora na svojem ozemlju zagotoviti infrastrukturo za Evropsko šolo, zato je Komisija to vprašanje posredovala nemškemu organom in zdaj pričakuje predlog s konkretnimi ukrepi za razširitev na obstoječi lokaciji, kot začasno rešitev pa namestitev dodatnih montažnih kontejnerjev na območju šole.

4.3. Delitev stroškov med državami članicami

Obseg finančnega prispevka Evropske unije v sistem Evropskih šol je odvisen od velikosti finančnega prispevka držav članic. V letu 2012 je znašal 165,4 milijone EUR. Vendar se je v letu 2012 še povečalo pomanjkanje napotenih učiteljev, zapolnjenih ni bilo namreč 105 delovnih mest (od tega 47 mest za angleško govoreče učitelje, 18 mest za francosko govoreče učitelje in 17 mest za nemško govoreče učitelje), zaradi česar so bili prihodki nižji za okrog 4,04 milijone EUR.

Razprava o delitvi stroškov med državami članicami, ki jo je v šolskem letu 2011/2012 med svojim predsedovanjem sistemu Evropskih šol začelo Združeno kraljestvo, in razprave znotraj delovne skupine, vzpostavljene za obravnavo tega vprašanja, med letom niso obrodile sadov. Vprašanje delitve stroškov je izjemno pomembno zlasti za Združeno kraljestvo in Irsko, saj se od njiju zahteva, da zaradi velikega povpraševanja po pouku v angleščini napotita mnogo učiteljev. Podobne težave izkušajo tudi francosko in nemško govoreče države. Soglasje o tem, kako odpraviti pomanjkljivosti v sistemu, ni bilo doseženo kljub prizadevanjem Komisije in Združenega kraljestva, ki sta druge države članice spodbujala k iskanju konstruktivne rešitve tega vprašanja. V sedanjem sistemu se stroški za lokalno zaposlene učitelje zaradi pomanjkanja napotenih učiteljev v celoti plačajo iz finančnih prispevkov EU.

Poleg tega se je sistem Evropskih šol zaradi odločitve Združenega kraljestva, da ne bo niti napotilo novih učiteljev niti zamenjalo tistih, ki delovna mesta zapustijo, finančno in v smislu praktičnega zaposlovanja znašel v izjemno težkem položaju. Komisija bo še naprej skušala doseči konkretne rezultate na področju delitve stroškov med državami članicami.

4.4. Šolnina za učence kategorije III

Pomemben vidik reforme sistema Evropskih šol, za katero se je Svet guvernerjev odločil aprila 2009, je, da bi Evropske šole tipa I dobile več samostojnosti glede pedagoških, upravnih in finančnih vidikov delovanja šole. Tako je bila na upravne odbore šol prenesena pristojnost, da v okviru omejenega razpona določijo ravni šolnin za učence kategorije III. Evropski patentni urad je po tej odločitvi aprila 2011 zaprosil, naj Svet guvernerjev določi omejeni razpon. Nato je bila vzpostavljena delovna skupina, da bi predlagala revizijo.

Delovna skupina „za šolnine“ je v okviru svojega mandata razpravljala o povišanju šolnin za učence kategorije III in znižanju šolnin za sorojence, predloge pa je predstavila Svetu guvernerjev. Slednji se je na svojem sestanku decembra 2012 po burnih razpravah odločil za kompromisno možnost, da se od septembra 2013 za vse novo vpisane otroke, ki spadajo med učence kategorije III, šolnine povišajo za 25 % (+/-5 %, odvisno od odločitev posameznih šol). Poleg tega so se od šolskega leta 2013/2014 znižale šolnine za sorojence, in sicer za 20 % za prvega sorojenca ter 40 % za vse nadaljnje sorojence, ki spadajo med nove otroke kategorije III. Komisija

je to odločitev sprejela z odobravanjem, saj bo prispevala k zmanjšanju vrzeli med stroški, nastalimi pri učencih kategorije III, in prihodki iz šolnin.

4.5. Sodni postopki

V letu 2012 Sodišču niso bile predložene nove zadeve glede sistema Evropskih šol. Sodišče je februarja izreklo sodbo v prid Komisiji v zvezi s pritožbo, vloženo zoper Združeno kraljestvo (C-545/09), da so učitelji, ki jih Združeno kraljestvo napoti na Evropske šole, v celotnem trajanju pogodbe izključeni iz prilagoditve plač, izplačane učiteljem, zaposlenim na nacionalnih šolah. Komisija vztraja, da se mora Združeno kraljestvo uskladiti s sodbo. Trenutno so v pripravi ukrepi za njeno pravilno izvršitev.

4.6. Notranja revizija

Služba za notranjo revizijo je v okviru sporazuma o ravni storitve, ki ga je leta 2007 sklenila s Svetom guvernerjev, redno pripravljala akcijske načrte revizije za Evropske šole. Služba za notranjo revizijo je leta 2012 opravila oceno tveganja, njeni rezultati pa so bili podlaga za oblikovanje strateškega načrta revizije za Evropske šole za obdobje 2013–2015. Določena so bila številna pomembna vprašanja, ki jih bo moral sistem Evropskih šol natančno spremljati. Vse skupaj bo pazljivo spremljala Komisija, da bo zagotovila, da zadevne stranke resno upoštevajo priporočila revizije.

5. PEDAGOŠKE IN ORGANIZACIJSKE SPREMEMBE IN IZZIVI

5.1. Reforma evropske mature

Bistveni element verodostojnosti zaključnega spričevala je brezhibna organizacija evropskih maturitetnih izpitov. Eden izmed ciljev reforme sistema Evropskih šol iz leta 2009 je bil, da bi postali evropski maturitetni izpiti učinkovitejši in cenejši. Svet guvernerjev se je aprila 2012 poleg predhodno sprejetih odločitev o poenostavljeni ureditvi organizacije maturitetnih izpitov odločil, da bodo imeli vprašalniki novo obliko, ki se bo začela uporabljati od maturitetnih izpitov leta 2015 dalje.

Med maturitetnimi izpiti leta 2012 so med izpitom iz matematike nastale nekatere organizacijske težave, kar je med učenci in starši povzročilo številne negativne odzive. Predsednik izpitne komisije evropskih maturitetnih izpitov leta 2012 je zato prosil izvedenca z Inštituta za izobraževanje (*Institute of Education*) na Univerzi v Londonu, naj pripravi poročilo, na podlagi katerega je bilo odločeno, naj se končni rezultati matematičnih testov prilagodijo, tisti, ki so želeli, pa so lahko izpit ponovno opravljali septembra.

Komisija obžaluje, da so se pojavile tovrstne organizacijske težave, saj zmanjšujejo ugled in verodostojnost zaključnih izpitov. Na zahtevo Komisije se je na dnevni red sestanka Skupnega pedagoškega odbora oktobra 2012 uvrstila posebna točka, pri kateri je generalni sekretar Evropskih šol pojasnil, da so bili na priporočilo iz poročila izvedenca sprejeti posebni ukrepi. Komisija je generalnega sekretarja Evropskih šol tudi prosila, naj podrobno analizira razmere in predlaga konkretne ukrepe, s katerimi se bo takim težavam v prihodnosti mogoče izogniti. Poleg tega Komisija meni, da je treba jasno opredeliti pravni okvir, s katerim se v primeru tovrstnih težav natančno določijo postopki. Svet guvernerjev je o tem vprašanju tudi razpravljal na sestanku decembra 2012, ukrepi na podlagi priporočil glede maturitetnih izpitov leta 2012 pa bodo temu svetu predstavljeni leta 2013.

5.2. Ukrepi za učence s posebnimi potrebami

Komisija pripisuje velik pomen vključevanju učencev s posebnimi potrebami v Evropske šole. Leta 2012 je bilo v Evropske šole spet vpisanih več učencev s posebnimi potrebami (702 učencev v šolskem letu 2012/2013 v primerjavi s 640 učenci v šolskem letu 2011/2012 in 619 učenci v šolskem letu 2010/2011)⁸. To povečanje kaže, da se je politika v zvezi z učenci s posebnimi potrebami precej razvila.

Potekala so prizadevanja, da bi se učenci z enakimi posebnimi potrebami uvrstili v iste razrede in da bi se proračun za učence s posebnimi potrebami bolje upravljal. Skupni strošek podpore za učence s posebnimi potrebami je v proračunskem letu 2012 znašal 4 121 172 EUR.

Svet guvernerjev je na svojem sestanku decembra 2012 odobril novo Politiko zagotavljanja izobraževalne podpore v Evropskih šolah⁹ in s tem dokumentom so se uskladili vsi cilji ter načela za izobraževalno podporo v vseh šolah. Navedeni dokument nadomešča vse prejšnje dokumente glede podpore za učence s posebnimi potrebami, veljati pa bo začel septembra 2013.

5.3. Organizacija pouka na sekundarni stopnji

Svet guvernerjev je na sestanku aprila 2012 pooblastil generalnega sekretarja, naj kot del posodobitve sistema Evropskih šol in prizadevanj, da bi sistem postal uspešnejši, predlaga revizijo organizacije pouka na sekundarni stopnji. Zato je bila vzpostavljena delovna skupina, ki naj bi predlagala ukrepe, s katerimi ne bi le učinkoviteje organizirali pouka na sekundarni stopnji, temveč bi se tudi zavezilo število osipnikov. Konkretni predlogi bodo Svetu guvernerjev v odločanje predstavljeni leta 2013.

6. PRIHODNI IZZIVI

V prihodnjih letih bo glavni izziv sistema Evropskih šol, da v še vedno težkih finančnih razmerah ohrani visoko kakovost izobraževanja učencev, obenem pa si z vsemi močmi prizadeva za posodobitev strukture in racionalizacijo sistema.

Eno izmed glavnih vprašanj v letu 2013 bo reorganizacija pouka na sekundarni stopnji. Zdaj se bo treba spoprijeti z izzivom vzpostavitve učinkovitejšega sistema, v katerem se bosta ohranili privlačnost in visoka kakovost učnega načrta Evropskih šol.

Komisija zaradi težav, ki jih imajo nekatere države članice pri izpolnjevanju svojih obveznosti – pri napotitvi učiteljev ter v smislu infrastrukture – nenehno izraža zaskrbljenost. Zato si bo prizadevala najti soglasje glede vprašanja delitve stroškov, da bodo države članice uravnoteženo obremenjene.

Komisija bo ob upoštevanju, da je peta Evropska šola v Bruslju očitno potrebna, vztrajala pri zahtevi, naj belgijski organi predlagajo konkretno lokacijo blizu uradov/prebivališč uslužbencev EU, ki bi zadostila infrastrukturnim potrebam in izpolnila pričakovanja staršev, za katere je Evropska šola pogosto edina možnost za izobraževanje njihovih otrok.

⁸ Podatki iz dokumenta z naslovom „Statistics on the integration of SEN pupils into the European Schools in the year 2012“ (Statistični podatki o vključevanju učencev s posebnimi potrebami v Evropske šole v letu 2012), dokument 2013-01-D-28-en-2.

⁹ Dokument 2012-05-D-14-en-5.